

Svensk Kendo 30 år

Den första helgen i november fyllde svensk kendo 30 år, och firade med ståtlig fest på Van der Nootska palatset i Stockholm. Samma helg hölls nordiska mästerskapet i kendo, också i Stockholm - tyvärr dock med en snöplig knapp seger för Finlands lag, bara en poängs marginal.

den japanska fäktningssporten kendo introducerades för den svenska allmänheten år 1964, för jämt trettio år sedan. Det firade svenska budoförbundets kendo-sektion med en ståtlig middag på det lika ståtliga Van der Nootska palatset i Stockholm.

Över hundra talet gäster var samlade, däribland såväl budoförbundets ordförande Olof Jängnemyr som representanter från de övriga budosektionerna. Även den japanska ambassaden var representerad genom sin kulturattaché - kendon har länge haft ett starkt stöd av såväl den japanska ambassaden som av de japanska chefer som är stationerade i de svenska dotterbolagen till japanska företag.

Vid festen förädrades kendons nuvarande ordförande Gunilla Hansson budoförbundets femte och högsta förtjänsttecken. Gunilla tränar naginata, som hon själv införde på den svenska budoscenen. Till kendo-sektionen sorteras nämligen inte bara kendo, utan över huvud taget de japanska vapenkonsterna - såsom iaido, judo, kyudo och naginata.

Enda malörten i kendons glädjebägare var resultatet av det allra första Nordiska mästerskapet, som hölls samma helg i Stockholm. Där segrade det finska landslaget, med blott en poäng mer än det svenska. Vårt lands starka ställning bevisade sig ändå i att svenskar tog tre av de fyra medaljerna i de individuella tävlingarna - det var bara ett av de två bronsen som gick förbi Sverige.

På festligheterna var en självklar huvudperson Robert von Sandor, den man som startade upp kendon i Sverige. Han är en av svensk budos mest bemärkta gestalter, och så väl varit ordförande för hela budoförbundet, som skrivit flera böcker och otaliga omfattande artiklar om

budokonsterna. Det är också Robert von Sandor som skrivit samtliga texter om budo i Nationalencyklopedin. Robert berättar för svenska fighter hur kendon begynte i Sverige.

- Jag hade redan i början på femtiotalet ett starkt intresse för japansk kultur och märkte snabbt att utan kunskap om budon kom jag ingen vart.

Han började träna judo för Gerhard Goosen, en holländare som bosatt sig i Stockholm och bedrev flitig träning i såväl judo som jiu jitsu. Men Robert hade inte tränat särskilt länge innan nyfikenheten ledde honom vidare mot något som var ännu mer centralt i den japanska kulturen - svärdskonsten.

- På den tiden fanns kendo bara i England, ledd av en man vid namn Roald Knutsen.

Robert sökte sig till honom och hade ett allt flitigare utbyte, tills Knutsen uppmanade honom att finna en japansk lärare, som skulle kunna leda honom vidare på kendon. Snart hade Robert såväl varit i Japan och tränat, som lockat över flera över flera mycket avancerade japanska kendoinstruktörer till Sverige för vad närmast var privatundervisning.

1964 kände han sig redo att själv leda kendosträning. Tillsammans med Anders Markie, Johan Appelberg och en handfull andra startade han så gott som samtidigt dels Stockholms kendoklubb, Brännkyrkahallen började i samma veva även judo, karate och aikido tränas av folk som gått i lära hos Goosen.

På de andra kendo klubbarna instruerade Robert, och Roald Knutsen gjorde regelbundna besök tillsammans med sina främsta elever.

- Vi strävade efter att utveckla en grupp som skulle vara kapabel att instruera i kendo, och på så vis sprida sporten, berättar Robert.

Det stod snart klart för både honom och Roald Knutsen att de behövde en internationell förankring, och slog samman sina enstaka kendokontakter i Europa till ett träningsläger i Bryssel år 1965. Dit kom också några fransmän och holländare.

Tävlingar hölls också, i form av ett litet inofficiellt europamästerskap. Dessutom samlades de olika nationernas representanter och bildade ett europeiskt kendoförbund.

- Sedan tog vi kontakt med Zen Nippon kendo Renmei, den japanska kendo-federationen, som blev ett glatt överraskande - de hade ingen aning om att det fanns kendosträning i Europa.

Samarbetet med Japan blev kvickt både intensivt och mycket generöst från japanskt håll. De skickade allraminst årligen instruktörer till Europa, på egen bekostnad, dessutom också rustningar och bidrag till resekostnader vid VM, och mycket mer.

Ännu idag gästas svensk kendo varje år av en japansk kendoinstruktör, som

Robert von Sandor

turnerar runt landets kendoklubbar i några månader och hjälper till att utveckla idrotten och sporra dess utövare.

Kendon har den allra minsta sektionen i förbundet, med strax under 400 medlemmar och ett tjugotal klubbar. Ändå hävdar sig den svenska kendon imponerande internationellt, och har såväl i lag som individuellt tagit hem EM-guld.

På världsarenan är det förstas alltså Japan som dominerar - Där är kendo en av de allra största sporterna. Bara korea, där kendon också är ytterligt populär, har erbjudit japanerna ett riktigt tufft motstånd. Men vi ska knappast behöva vänta i trettio år till, innan det ser annorlunda ut med den saken.